

Arkkitehdin keinopaletti yhdyskuntasuunnittelun haasteissa

Valta ja vastuu - Arkkitehteja erilaisissa rooleissa - Kuinka toimia aikamme yhdyskuntasuunnittelun haasteissa?

SAFAn yhdyskuntasuunnittelun toimikunnan tehtäviin kuuluu mm. yhdyskuntasuunnittelun alan aktiivinen seuraaminen ja tiedottaminen sekä kannanottojen ja lausuntojen valmistelu aihepiiriin liittyen. Vuoden 2020 toimikunta päätti pureutua alan keskeisiin tämän päivän ja tulevaisuuden haasteisiin ja etsiä ammattikunnallemme keinoja niiden käsittelemiseksi.

Keskeisimmiksi aihepiireiksi valikoitui aluksi ilmastokriisi, yhdyskunnat ja asuminen sekä asiantuntijuus, valta ja vastuu. Pian alkoi hahmottua, että nämä teemat ovat läpileikkaavia suhteessa toisiinsa ja kehittyi matriisimainen taulukkorakenne. Taulukossa on nostettu esiin neljä eri teemaa:

1. Työn, asumisen ja liikkumisen muutokset yhdyskuntasuunnittelussa
2. Uuden rakentamisen sijoittuminen, korjausrakentaminen ja purkaminen
3. Ilmastonmuutos ja vastuullisuus
4. Markkinalähtöisyys kaupungissa

Kuhunkin teemaan liittyen on tuotu esiin useita erilaisia haasteita ja niiden ratkaisuja. Teemoja tarkastellaan arkkitehdin eri roolien kautta, jotta voidaan hahmottaa minkälaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia ammattikunnallamme on. Tämä keinopaletti on hyvä muistilista kaikille arkkitehdeille ja muille yhdyskuntasuunnittelun parissa toimiville. Toivomme, että tämä herättää ammattikunnassamme keskustelua, uusia avauksia ja uusia ratkaisuja tämän päivän ja tulevaisuuden haasteiden äärellä.

Terveisin,

Yhdyskuntasuunnittelun toimikunta 2020

Annukka Lindroos (Puheenjohtaja), Olli Hakanen, Markku Kaila, Jenni Lautso, Charlotte Nyholm, Kari Raimoranta, Kirsti Reskalenko, Mervi Tammi, Ilkka Törmä, Anselmi Moisander (Opiskelijaedustaja), Linda Wiksten (Esittelijä/Sihteerä)

Työn, asumisen ja liikkumisen muutokset yhdyskuntasuunnittelussa

Haaste	Ratkaisu	Tilaaaja (julkinen & yksityinen)	Suunnittelija / valmistelija	Esittelijä / päättäjät	Opettaja / kouluttaja / tutkija
Muuttuva kaupungistuminen - Väestön, elintapojen ja asumispreferenssien muutokset	Huomioidaan yksinelävien ja ikään-tyvän väestön kasvu, keskusta-asumisen suosio perinteisen omakotitoiveen rinnalla ja yhteisöllisyyden kaipuu.	Hahmottaa muutoksen ulottuvuudet ja sen, mihin olisi vaikutettava kehityksen ohjaamiseksi kestäväan suuntaan. Osaa tarttua signaaleihin siitä, minkälaisiin uusiin elämisen muotoihin yhteiskunnassa ja markkinoilla tulisi varautua.	Etsii vaihtoehtoisia erilaisia elämäntapoja tukevia ratkaisuja niin tietyn asuinalueen puitteissa kuin eriluonteisina asuinalueinakin. Pohtii mm. asuntojen muuntojoustavuutta ja yhteisöllisen asumisen mahdollisuuksia.	Vastaa siitä, että esitys on valmistelut riittävän tiedon pohjalta.	Panostaa monialaiseen tutkimukseen, joka hahmottaa yhteiskuntatieteelliset ja sosiologiset näkökulmat ja levittää tietoa. Kerää tietoa tilanteeseen sopivista ratkaisuesimerkeistä.
Monipaikkaisuus - Työn, asumisen ja liikkumisen murros	Hyödynnetään monipaikkaisuuden mahdollisuuksia kestävyys sekä työn, arjen ja vapaa-ajan tarpeet huomioiden.	Tunnistaa tarpeet ja mahdollisuudet kunnan kannalta. Nostaa asian keskusteluun kunnassa ja tilaa selvityksiä.	Esittää tutkimustietoon pohjautuvia, kestäviä ja energiapihejä - mm. henkilöautoliikenteen minimointiin ja joustavaan palveluverkkoon tähtääviä - suunnitteluratkaisuja ja pyrkii saamaan toteutetuksi entistä isompia ja muuntojoustavampia asuntoja sekä ottamaan suunnittelussa huomioon uudet työn muodot (esim. etätyö).	Vastaa suunnitteluratkaisun oikeellisuudesta suhteessa kestäväan kokonaisuuteen.	Lisää tutkimusta ja levittää tietoa monipaikkaisuudesta.
Monipaikkaisuus - Palvelujen tarve ja käyttö hajaantuvat alueellisesti.	Luodaan kaavoituksen keinoin edellytyksiä ilmastotavoitteet huomioiden, monipaikkaiselle palveluverkolle lähellä asukkaita.	Tunnistaa monipaikkaisuuden tuomat tarpeet, tilaa tarpeelliset palveluverkkoselvitykset ja rohkaisee uudenlaisiin oivaltaviin ratkaisuihin.	Ymmärtää ongelmanasettelun ja etsii sovellettavia esimerkkejä toteutetuista tai kehittää kokonaan uusia. Tarkastelee kokonaisuutta: asuintilastot eivät kerro kaikkea siitä, missä ihmiset viettävät aikaansa. Suunnittelee palveluverkkoa hiili-neutraalius ja saavutettavuus edellä.	Vastaa kestävästä ratkaisusta.	Lisää tutkimusta ja muuta tietoa työn ja palvelujen murroksesta ja niiden vaikutuksista.

Uuden rakentamisen sijoittuminen, korjausrakentaminen ja purkaminen I

Haaste	Ratkaisu	Tilaaaja (julkinen & yksityinen)	Suunnittelija / valmistelija	Esittelijä / päättäjä	Opettaja / kouluttaja / tutkija
<p>Jatkuva kaupungistuminen ja rakennemuutos - Kasvavilla kaupunkiseuduilla tiivistymisen haasteet: mm. viheralueiden kutistuminen, tehokas rakentaminen ja asumisen kalleus. Toisaalta kutistuvilla alueilla kiinteistöjen arvon romahtaminen, verotulojen vähyys ja toimivan kaupunkirakenteen ylläpitäminen.</p>	<p>Kasvavien seutujen ratkaisuisa otetaan huomioon samalla kutistuvien seutujen ongelmat ja pyritään ratkaisemaan myös niitä.</p>	<p>Arvioi alueiden muutosta pitkälle tulevaisuuteen ja perustaa sille visiona. Missä esimerkiksi liiketoiminnan mahdollisuudet oletettavasti kasvavat tai vähenevät alueen ja seudun muuttuessa? Arvottaa rakennettua ympäristöä asiantuntijoiden ja yhteisön voimin.</p>	<p>Tarkastelee tilannetta koko seudulla ja tekee yhteistyötä yli kuntarajojen. Pohtii onko rakennettujen alueiden tiivistäminen mahdollista kasvavalla seudulla ja onko mahdollista suunnitella asumisen ja palveluiden keskittämistä kutistuvilla seuduilla. Osallistuu tilaajan selvityksiin ja luottaa johtopäätöksiin oman suunnittelutyön pohjaksi.</p>	<p>Riittävä asiantuntemus aiheesta ja asiantuntijoiden käyttö.</p>	<p>Edistää monialaista tutkimusta. Levittää tietoa aiheesta.</p>
<p>Miten määritellä uuden rakentamisen alueet? - Maaperää tulisi säilyttää rakentamatta sen tuottamien ekologisten palvelujen takia. Toisaalta rakennettujen alueiden tiiviys tulisi pitää viihtyvyyden takia kohtuullisena ja rakennuksia säästettävä resurssitehokkuuden ja kulttuuriarvojen takia.</p>	<p>Kaavoituksen ohjelmoinnissa pidetään täydennysrakentaminen ensisijaisena ja uudisrakentaminen rakentamattomalle maaperälle toissijaisena keinona. Kokonaisratkaisun tulee huomioida luonnon monimuotoisuus, historialliset arvot ja hiilivaikutukset.</p>	<p>Ymmärtää ilmastovaikutukset ja niiden merkityksen, myös kuluttajavalinnoissa ja liiketoiminnan imagoissa: arvottaa ja priorisoi kohteita niiden ilmastovaikutusten mukaan. Perustaa tehtävän laajapohjaisesti tutkimustietoon. Osaa ottaa ilmasto- ja ympäristövaikutukset varhaisessa vaiheessa mukaan suunnitteluun.</p>	<p>Etsii erilaisia ratkaisumalleja ja muodostaa punnitun, tutkimukseen perustuvan ratkaisun. Hahmottaa, että eliöt hyötyvät puistojen lisäksi myös suojaviheralueista, viherpinnoista, hautausmaista, puustosta, pihoista ja pienvirtavesireiteistä - tärkeää on ekologisten käytävien yhtenäinen verkosto. Ymmärtää, että luonnonvesien virtoja suunnitellaan samalla paneutumisella kuin liikennevirtoja.</p>	<p>Kyseenalaistaa tarvittaessa ratkaisumallin ja vaatii riittävää tietoa suunnitelman taustaksi. Esittelee eri näkökulmat. Edistää kaupunkirakenteen kehittämisen kokonaiskuvaan sopivaa, mahdollisimman vähän luontoarvoja tuhoavaa kokonaisuutta. Luo kannustimia pienten, usein haastavien lisärakentamiskohteiden toteuttamiseen.</p>	<p>Ottaa maaperään, ekologisiin palveluihin ja olemassa olevan rakennuskannan käyttöön liittyvät kysymykset entistä vahvemmaksi näkökulmaksi tutkimukseen ja koulutukseen.</p>
<p>Yhdyskuntarakenteen hajoaminen (sprawl) - Hajautunut yhdyskuntarakenne lisää infrastruktuurin tarvetta ja sen ympäristöllisiä vaikutuksia. Vaarana on myös toiminnallinen ja demografinen yksipuolistuminen.</p>	<p>Kaupunkien tulee kasvaa ensisijaisesti tiivistyksen, ei luontoympäristöön hajautuen.</p>	<p>Arvioi rakennuspaikkoja monipuolisesti eri näkökulmista. Hahmottaa olevaan kaupunkirakenteeseen tukeutuvan sijainnin kestävän ja myös haluttavana. Ymmärtää mm. erilaisille palveluille riittävän paikallisen ja seudullisen asukasohjan ja hyvien lähipalvelujen houkuttelevuuden niin asukkaille kuin työntekijöillekin.</p>	<p>Osallistuu vaihtoehtojen tarkasteluun ja suunnittelee valitun vaihtoehdon parhaalla mahdollisella tavalla. Kaavoituksessa ja talonrakentamisessa on taattava lähipalvelujen vaatimat tila-, ym. varaukset. Varmistaa ympäristön palvelumitoituksen riittävyyden. Ratkaisun tulee sisältää suunnitelma päivittäispalvelujen saavutettavuudesta.</p>	<p>Edellyttää vaihtoehtotarkasteluja ja huolehtii, että valittu ratkaisu ei johda kaupunkirakenteen hajoamiseen.</p>	<p>Kehittää mahdollisuuksia ja urapolkuja erilaisten analyysimetodien oppimiseen, esimerkiksi yhdyskuntasuunnittelun ja maantieteen yhteistyönä.</p>

Uuden rakentamisen sijoittuminen, korjausrakentaminen ja purkaminen II

Haaste	Ratkaisu	Tilaaaja (julkinen & yksityinen)	Suunnittelija / valmistelija	Esittelijä / päättäjä	Opettaja / kouluttaja / tutkija
<p>Aikaa kestävä rakentaminen yleisty, kun rakennukset ovat enenevässä määrin anonyymejä sijoituskohteita. Ihmisläheinen, esteettinen ja pitkäjänteinen näkökulma rakentamiseen on hiipumassa. Toisaalta tämän päivän arkkitehtuurikulttuuri kannustaa yksittäisten rakennusten erottuvuuteen yhtenäisen kaupunkirakentamisen sijaan.</p>	<p>Kestävä laatu poliittiseksi tahtotilaksi, jolloin voidaan asettaa sille vaatimuksia ja kannustimia. Hyvä eläytyvä suunnitelma edellyttää arkkitehtien ja maisema-arkkitehtien lisäksi monialaista asiantuntemusta. Vahva, riippumaton virkamiesohjaus on tärkeää kestävän ympäristön luomiseksi.</p>	<p>Ottaa huomioon kaupunkirakenteen ja kestävän kehityksen kysymykset tehtävässään. Ymmärtää kestävän laadun myös hyvänä pitkän tähtäimen sijoituksena ja myyntivalttina. Vaatii kestävää laatua esimerkiksi arkkitehti-, maisema- ja liikennesuunnittelussa.</p>	<p>Argumentoi ihmiskeskeisten ja esteettisten kysymysten ja pitkäjänteisten ratkaisujen tärkeydestä projektin menestykselle. Etsii uusia luovia ratkaisuja ja tähtää tasapainoiseen kokonaisratkaisuun. Lähtee liikkeelle paikan arvoista, eläytyy tehtävään ja kasvattaa ylpeyden tunnetta paikallisista vahvuuksista. Kokoo tehtävän kannalta oleelliset osalliset ja asiantuntijat ja suunnittelee vuorovaikutuksessa heidän kanssaan. Määrittää asemakaavassa harkitun aluerakenteen, asukaspuhjan, rakennusten koon ja muodon.</p>	<p>Ymmärtää kokonaiskuvan kestävästä ympäristöstä yhteiskunnallisena varallisuutena ja kulttuurisena voimavarana. Luo sille linjauksia, vaatimuksia, kannustimia ja arviointiprosesseja. Vastaa siitä, että työssä on käytetty sopivia asiantuntijoita. Uskaltaa esitellä uusia ratkaisuja ja luottaa ammattitaitoiseen suunnittelijaan. Ottaa tavoitteeksi kaupunkiympäristön, joka on jäsenöity julkiseksi, puolijulkiseksi ja yksityiseksi ja tarjoaa mahdollisuuksia yhteisöllisyyden kehittymiselle.</p>	<p>Arkkitehteja tulisi kouluttaa riittävästi täyttämään monenlaisia tehtäviä suunnittelun ja päätöksenteon eri portilla. Arkkitehtikoulutuksessa tulee esitellä laajasti mahdollisia toimenkuvia ja osaamisalueita, esimerkiksi johtamista ja monialaista asiantuntijatyötä, jolle on kasvava tarve.</p>
<p>Korjausvelka - Merkittävä osa Suomen rakennuskannasta on 1960-80-luvulta ja korjausiässä. Korjausrakentamisen tietotaidossa on puutteita kaikilla suunnittelutasoilla. Korjausrakentaminen ja suojele korostuvat.</p>	<p>Korjausrakentamisen tietotaidon puutteita tunnustetaan ja parannetaan kaikilla suunnittelutasoilla. Entisöinnin ja purkavan uudisrakentamisen välille on luotava erilaisia lähestymistapoja mm. osittaiseen purkamiseen.</p>	<p>Perehtyy vaihtoehtoihin ja selvittää mahdollisuuksia olevien tilojen mukauttamiseen uuteen käyttöön. Arvioi vanhan rakennuskannan merkitystä vetovoimatekijänä, jonka varaan rakentaa uutta. Uusien ratkaisumallien kehittäminen saattaa myös avata liiketoimintamahdollisuuksia.</p>	<p>Selvittää korjaamisen, täydentämisen ja käyttötarkoituksen muutoksen harkittavana vaihtoehtona suunnitteluun. Tiedostaa kasvavan korjausvelan. Tutkii täydennys- tai korjausrakentamisen toteutusmalleja tai purkamisessa esimerkiksi betonielementtien kierrätystä. Laatii laskelmia ja perusteluja päätöksenteon tueksi. Arvottaa rakennettua ympäristöä asiantuntija-arvioiden lisäksi kansalaiskeskustelussa ja arvioi paikkojen mahdollisuuksia ja heikkouksia erilaisin metodein.</p>	<p>Hankkii asiantuntemusta tai asiantuntijoita aiheesta. Luo kannustimia korjaus-, lisä- ja täydennysrakentamiseen ja ymmärtää korjausrakennusvelan ja rakennussuojelun yhteiskunnallisia vaikutuksia.</p>	<p>Lisää osaamista korjausrakentamisesta. Asiantuntijayhteistyötä koulutukseen ja esille näkökulmia ja keinoja ympäristön arviointiin. Teoreettisten näkökulmien laaja tarkastelu korjausrakentamisessa.</p>

Ilmastonmuutos ja vastuullisuus I

Haaste	Ratkaisu	Tilaaaja (julkinen & yksityinen)	Suunnittelija / valmistelija	Esittelijä / päättäjä	Opettaja / kouluttaja / tutkija
<p>Päästöt ja nielut (CO₂) - Ilmaston kannalta kestävämmät päästöt rakentamisessa, riittämättömät hiilinielut.</p>	<p>Yhdyskuntasuunnittelutasolla merkittävimpien päästölähteiden tunnistaminen ja niihin puuttuminen. Hankkeen positiivisen hiilivaikutuksen eli hiilikädenjäljen merkityksen esiin nostaminen, tehokkaimpien kädenjäljen kasvatustoimenpiteiden tunnistaminen ja osaamisen parantaminen.</p>	<p>Kehittää tilaajaosaamista. Järjestää kunnianhimoisimpiin kohteisiin kompensatiomalleja. Painottaa kilpailuvaiheessa päästöosaamista ja palkitsee vähäpäästöisistä ratkaisuisista. Huomioi ja hyväksyy uudentyyppisten ratkaisujen mahdollisesti vaatiman pidemmän suunnitteluajan jo hankkeen varhaisessa aikataulutuksessa.</p>	<p>Kehittää suunnitteluosaamista ja asiantuntijoiden käyttöä. Tunnistaa päästöjen kannalta keskeisimmät tekijät ja pitää esillä näitä näkökulmia. Ei viherpese suunnitelmia: jos ekologisuus ja päästönäkökulma on huomioitu vain kapea-alaisella osa-alueella, tunnistaa ja tunnustaa asian. Huomioi osa-alueet, joilla olisi vielä varaa parantaa.</p>	<p>On riittävä asiantuntemus aiheesta ja käyttää asiantuntijoita. Tunnistaa viherpesun ja edellyttää kokonaisvaltaisempia ratkaisuja.</p>	<p>Näkökulman integroiminen kaikkiin tehtäviin ja asiasisältöihin. Olemassa olevan osaamisen täydentäminen ulkopuolisilla asiantuntijoilla.</p>
<p>Materiaalien ja resurssien rajallisuus ja massatasapainon epäsuhdut - Luonnonvarojen hupeneminen, maamassojen siirroista aiheutuvat hiilipäästöt</p>	<p>Uusiutuvien materiaalien suosiminen ja kiertotalousratkaisujen edistäminen/mahdollistaminen yhdyskuntasuunnittelun tasolla esimerkiksi väliaikaisten varastointipaikkojen muodossa. Maamassojen hyödyntäminen paikalla.</p>	<p>Tilaaajaosaamisen kehittäminen: Mitä esimerkiksi kiertotalousratkaisujen mahdollistaminen merkitsee aikataullisesti? Ratkaisujen hakeminen monialaisesti.</p>	<p>Antaa suuntaviivoja kestävien materiaalivalintojen tekemiseen, mahdollistaa kiertotalousratkaisujen toteutumisen hankkeessa. Maamassojen hallinnan suunnittelu yhteistyössä muiden ammattilaisten kanssa.</p>	<p>Huolehtii, että materiaali- ja resurssiasiat on otettu huomioon.</p>	<p>Näkökulman integroiminen kaikkiin tehtäviin ja asiasisältöihin. Olemassa olevan osaamisen täydentäminen ulkopuolisilla asiantuntijoilla.</p>
<p>Katastrofitilanteet, kuten sää- ääri-ilmiöt ja muut kriisit - Leudot talvet, tuulisuuden lisääntyminen, rankkasateet, tulvat, kuivuus, epidemiat. Muuttuvat olosuhteet ja epävarmuus edellyttävät kaupungeilta resilienssiä.</p>	<p>Asiantuntijayhteistyönä tehty varautumissuunnitelma. Muun muassa maankäytön monimuotoisuus sekä demografisen monimuotoisuus, jolloin alue ei ole yhdenlaisen toiminnon tai ihmisryhmän varassa. Ongelmien ennaltaehkäisy esimerkiksi hulevesien hallinnassa. Kaupunkivihreän hyödyntäminen lämpötiloja tasavana, vettä imevänä ja tuulisuutta vähentävänä tekijänä.</p>	<p>Ymmärtää kaupunkivihreän merkityksen myös tiiviissä, tehokkaassa rakentamisessa ja asettaa maankäytön demografisen monimuotoisuuden aina kaupunkikehittämisen tavoitteeksi.</p>	<p>Perehtyy aihepiiriin ja pitää asiaa esillä perustellen sen tärkeyttä. Asiantuntijayhteistyö muiden alojen ammattilaisten kanssa.</p>	<p>Panostaa sujuviin yhteistyöverkostoihin, jotka ovat kriiseissä tärkeitä. Ymmärtää kriisiin varautumisen merkityksen myös silloin, kun kriisi ei vaikuta todennäköiseltä tai on ajallisesti kaukana.</p>	<p>Näkökulman integroiminen kaikkiin tehtäviin ja asiasisältöihin. Olemassa olevan osaamisen täydentäminen ulkopuolisilla asiantuntijoilla.</p>

Ilmastonmuutos ja vastuullisuus II

Haaste	Ratkaisu	Tilaaaja (julkinen & yksityinen)	Suunnittelija / valmistelija	Esittelijä / päättäjä	Opettaja / kouluttaja / tutkija
<p>Kohti kestäviä energiamuotoja - Kestämättömät hiilipäästöt, jos jatketaan nykyisillä järjestelmillä ja totutuilla toimintatavoilla.</p>	<p>Laaja-alainen yhteistyö, jossa kaupunkien suunnittelu- ja energiaosaaminen kytketään kokonaisuudeksi, ja jossa hahmotetaan optimaalinen ja uusiin energiateknologioihin sopeutuva tapa kehittää kaupunkia ja saada ne toteutuskelpoisiksi.</p>	<p>Selvittää energiatuotannon ja kulutuksen kulmakivet kohteessa. Pitää esillä kestävien energiamuotojen näkökulmaa.</p>	<p>Selvittää ja esittää erilaisia, jo toimivaksi osoitettuja ja uusia ratkaisumalleja, kuten paikallinen energiatuotanto. Asiantuntijayhteistyö muiden alojen ammattilaisten kanssa.</p>	<p>Huolehtii, että työssä on käytetty asiantuntijoita. Rohkeutta esitellä uusia ratkaisuja: voitava luottaa suunnittelijaan. Huolehtii, että kokonaisvaltaisille energiaratkaisuille on tarvittava strateginen tuki.</p>	<p>Asiantuntijayhteistyötä koulutukseen.</p>
<p>Ekosysteemipalvelut - Ekosysteemipalvelujen huomioiminen.</p>	<p>Arkkitehtien tulee ymmärtää ekosysteemipalvelujen toiminta, arvo ja mahdollisuudet sekä huomioida ne suunnitteluratkaisujen perusteluissa.</p>	<p>Tiedostaa ekosysteemipalvelujen hyödyntämismahdollisuudet suunnittelutoimeksiannoissa.</p>	<p>Ymmärtää ekosysteemipalvelujen merkityksen ja hyödyntää palveluita suunnittelutyössään- Kehitetään osaamista vaikutusten arvioinnissa.</p>	<p>Esittää ja vaatii linjauksia ja strategioita liittyen ekosysteemi-palveluihin sekä niiden tuottamiin hyötyihin.</p>	<p>Monialaista tutkimusta. Levittää tietoa.</p>

Markkinalähtöisyys kaupungeissa

Haaste	Ratkaisu	Tilaaaja (julkinen & yksityinen)	Suunnittelija / valmistelija	Esittelijä / päättäjä	Opettaja / kouluttaja / tutkija
<p>Tehokkuusvaatimusten ylikorostuminen - Markkinatilanteen mukaan ohjelmoitu asuntorakentaminen</p>	<p>Arkkitehtien osaamisella voidaan saavuttaa ratkaisuja, jotka ovat sekä taloudellisesti kannattavia että tuottavat laadukasta ja pitkäikäistä ympäristöä.</p>	<p>Tilaa monimuotoista käyttäjäkuntaa palvelevaa asuntorakentamista. Toimeksiantoissa painotetaan kestävä ja laadukasta suunnittelua.</p>	<p>Suunnittelee kaupunginosia, kortteleita ja rakennustyyppisiä, joissa tilat, asunnot tai asuntojakauma ovat muunneltavissa.</p>	<p>Kyseenalaistaa tarvittaessa. Tukee ja haastaa valmistelijoita.</p>	<p>Uusia tuulia asuntosuunnittelun koulutukseen. Yhteiskursseja kiinteistötalouden opiskelijoiden kanssa.</p>
<p>Sijoittajavetoinen lyhytnäköisyys - Kvartaalitaloudesta puuttuu pitkäjänteinen huoli tulevaisuudesta. Taloudelliset intressit ylikorostuvat ja ovat ristiriidassa kestävien ympäristötavoitteiden kanssa.</p>	<p>Vastuullinen tilaaminen ja suunnittelu pitävät sisällään kestävyden ja laadun näkökulmat, mikä tuo myös taloudellista etua kaikille osapuolille. Kaupunkikehitystä ohjaa kunta, joka tekee monimuotoista yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa, mutta ei luovu kaavoitusmonopolistaan. Kunta ohjaa kaavalla ja rakennusvalvonnalla.</p>	<p>Kehittää hankintaprosessejaan kestäviä ympäristötavoitteita huomioivaan suuntaan. Tilaajaosaamisen kehittäminen. Yksityiset toimijat ja julkinen sektori muodostavat aktiivisesti yhteisiä, uudenlaisia kaupunkikehittämistavoitteita.</p>	<p>On mukana kehittämässä suunnittelu- ja vuorovaikutusprosesseja. Nostaa esiin hyvän ja laadukkaan ympäristön merkitystä ja sen tuottamia hyötyjä. Osallistuu keskusteluun, antaa asiantuntija-apua.</p>	<p>On mukana kehitystyössä, uskalltaa muuttaa totuttuja prosesseja, Kyseenalaistaa tarvittaessa valmistelun, jos ei kaupungin tavoitteiden mukainen ratkaisu.</p>	<p>Tehdään tutkimusta; esim. pääseekö arkkitehtien asiantuntemus esille riittävästi suunnitteluprosesseissa?</p>
<p>Arkkitehdit sivuroolissa - Arkkitehteja on liian vähän keskeisissä tärkeissä tehtävissä kunnissa. Arkkitehteja asiantuntijoina ei kuunnella. Kaavoituksen vakansseja poistetaan. Arkkitehtien esittelyoikeuksia supistetaan. ”Vastuuta on, muttei valtaa”...</p>	<p>Lisää arkkitehteja tulee saada tärkeisiin päättäjä-, hallinto-, tilaaja- ja johtotehtäviin. Arkkitehtien monialaista asiantuntemusta vahvistettava. Työn houkuttelevuutta kuntasektorilla lisättävä. Arkkitehdin ammattitaidon tärkeyttä nostettava esiin myös pienemmillä paikkakunnilla. Arkkitehteja koulutettava riittävästi.</p>	<p>Tuo esiin arkkitehtiosaamisen tärkeyden ja sen tuomat hyödyt. Tilaa laadukasta ja osaavaa suunnittelua. Hakee tarvittaessa vertaistukea arkkitehtien verkostoista. Organisaatiomuutoksissa tiedostetaan arkkitehtien aseman heikentyminen ja käynnistetään keskustelu siitä.</p>	<p>Vahvistetaan arkkitehtien asemaa suunnitteluprosessissa. Tilaajaosaamisen kehittäminen. Arkkitehtien monialainen ammattiosaaminen ja kestävä suunnittelu asiantuntemus varmistetaan mm. täydennyskoulutuksella.</p>	<p>Vaatii laadukasta, kestävä ja osaavaa suunnittelua. Korostaa arkkitehdin ja asiantuntijatyön merkitystä. Ei esitä/päätä arkkitehti- ja asiantuntijatyön vähentämistä.</p>	<p>Kannustetaan arkkitehteja hakeutumaan laaja-alaisiin tehtäviin ja annetaan siihen valmiudet. Kerrotaan maankäytön suunnittelun mahdollisuuksista ja erilaisista työnkuvista myös mm. pienillä paikkakunnilla. Lisätään johtamis- ja talouskoulutusta.</p>